Bank Spółdzielczy w Tarczynie
Grupa BPS

Załącznik do Uchwały nr 78/2026 Zarządu Banku Spółdzielczego w Tarczynie z dnia 30 września 2026 roku – **obowiązuje od 8 października 2026 roku**
Załącznik do Uchwały…/2026 Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Tarczynie z dnia …… 2026 roku

Procedura anonimowego zgłaszania naruszeń i ochrony sygnalistów

Wykaz załączników:
Załącznik nr 1 Wzór potwierdzenia przyjętego zgłoszenia
Załącznik nr 2 Wzór formularza zgłaszania informacji o naruszeniach przepisów prawa, regulacji wewnętrznych lub standardów etycznych
Załącznik nr 3 Wzór zanonimizowanej informacji dla Prezesa Zarządu lub Rady Nadzorczej
Załącznik nr 4 Wzór Rejestru zgłoszeń wewnętrznych
Załącznik nr 5 Wzór protokołu z przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego
Załącznik nr 6 Klauzula informacyjna RODO sygnalistów
Załącznik nr 7 Wzór pisma do osób współpracujących – zmiana Procedury
Załącznik nr 8 Zasady funkcjonowania zewnętrznych kanałów zgłaszania naruszeń prawa

§ 1

1. Celem wdrożenia *Procedury anonimowego zgłaszania naruszeń i ochrony sygnalistów*, zwanej dalej **Procedurą**, jest ustalenie zasad zgłaszania **naruszeń prawa** lub **regulacji wewnętrznych** lub **standardów etycznych** w **podmiocie prawnym** - Banku Spółdzielczym w Tarczynie, zwanym dalej **Bankiem**, w oparciu o:
   1) ustawę *o ochronie sygnalistów*
   2) ustawę *Prawo bankowe*
   3) Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 roku *w sprawie systemu zarzadzania ryzykiem i systemem kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach,*
   4) ustawę *o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.*
2. Procedura nie wpływa na obowiązek przestrzegania jakichkolwiek ustawowych obowiązków prawnych przez pracowników Banku.

§ 2

Zgodnie z ustawa *o ochronie sygnalistów* stosowane w Procedurze pojęcia oznaczają:
1) **działania następcze** - działania podjęte przez podmiot prawny lub organ publiczny w celu oceny prawdziwości informacji zawartych w zgłoszeniu oraz w celu przeciwdziałania naruszeniu prawa będącemu przedmiotem zgłoszenia, w szczególności przez postępowanie wyjaśniające, wszczęcie kontroli lub postępowania administracyjnego, wniesienie oskarżenia, działanie podjęte w celu odzyskania środków finansowych lub zamknięcie procedury realizowanej w ramach wewnętrznej procedury dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następczych lub procedury przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych i podejmowania działań następczych;
2) **działania odwetowe** - bezpośrednie lub pośrednie działanie lub zaniechanie w kontekście związanym z pracą, które jest spowodowane zgłoszeniem lub ujawnieniem publicznym i które narusza lub może naruszyć prawa sygnalisty lub wyrządza lub może wyrządzić nieuzasadnioną szkodę sygnaliście, w tym bezpodstawne inicjowanie postępowań przeciwko sygnaliście;
3) **informacja o naruszeniu prawa** - informacja, w tym uzasadnione podejrzenie dotyczące zaistniałego lub potencjalnego naruszenia prawa, do którego doszło lub prawdopodobnie dojdzie w podmiocie prawnym, w którym sygnalista uczestniczył w procesie rekrutacji lub innych negocjacji poprzedzających zawarcie umowy, pracuje lub pracował, lub w innym podmiocie prawnym, z którym sygnalista utrzymuje lub utrzymywał kontakt w kontekście związanym z pracą, lub informację dotyczącą próby ukrycia takiego naruszenia prawa;
4) **informacja o naruszeniu regulacji wewnętrznych lub standardów etycznych -** informacja o naruszeniach dotyczących obowiązujących w Banku regulacji wewnętrznych lub standardów etycznych, które zostały ustanowione przez Bank na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego i pozostają z nimi zgodne. W przypadku tych informacji nie stosuje się przepisów dotyczących możliwości zgłoszeń zewnętrznych czy ujawnienia publicznego;
5) **informacja zwrotna** - przekazana sygnaliście informacja na temat planowanych lub podjętych działań następczych i powodów takich działań;
6) **kontekst związany z pracą** - przeszłe, obecne lub przyszłe działania związane z wykonywaniem pracy na podstawie stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji w podmiocie prawnym lub na rzecz tego podmiotu, lub pełnienia służby w podmiocie prawnym, w ramach, których uzyskano informację o naruszeniu prawa oraz istnieje możliwość doświadczenia działań odwetowych;

7) **osoba, której dotyczy zgłoszenie** - osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, wskazana w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym jako osoba, która dopuściła się naruszenia prawa, lub jako osoba, z którą osoba, która dopuściła się naruszenia prawa, jest powiązana;
8) **osoba pomagająca w dokonaniu zgłoszenia** - osoba fizyczna, która pomaga sygnaliście w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym w kontekście związanym z pracą i której pomoc nie powinna zostać ujawniona;
9) **osoba powiązana z sygnalistą** - osoba fizyczna, która może doświadczyć działań odwetowych, w tym współpracownika lub osobę najbliższą sygnalisty w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - *Kodeks karny*;
10) **sygnalista** - osoba fizyczna, która zgłasza lub ujawnia publicznie informację o naruszeniu prawa uzyskaną w kontekście związanym z pracą;
11) **ujawnienie publiczne** - podanie informacji o naruszeniu prawa do wiadomości publicznej;
12) **zgłoszenie** (**sygnał**) - ustne lub pisemne zgłoszenie wewnętrzne lub zgłoszenie zewnętrzne, przekazane zgodnie z wymogami określonymi w Procedurze;
13) **zgłoszenie wewnętrzne** - ustne lub pisemne przekazanie podmiotowi prawnemu informacji o naruszeniu prawa;
14) **zgłoszenie zewnętrzne** - należy przez to rozumieć ustne lub pisemne przekazanie Rzecznikowi Praw Obywatelskich albo organowi publicznemu informacji o naruszeniu prawa.

§ 3

1. **Naruszeniem prawa** jest działanie lub zaniechanie niezgodne z prawem lub mające na celu obejście prawa, dotyczące:
   1) korupcji;
   2) zamówień publicznych;
   3) usług, produktów i rynków finansowych;
   4) przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
   5) bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami;
   6) bezpieczeństwa transportu;
   7) ochrony środowiska;
   8) ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego;
   9) zdrowia publicznego;
   10) ochrony konsumentów;
   11) ochrony prywatności i danych osobowych;
   12) bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych;
   13) interesów finansowych Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, jednostki samorządu terytorialnego oraz Unii Europejskiej;
   14) rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym publicznoprawnych zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych;
   15) konstytucyjnych wolności i praw człowieka i obywatela - występujące w stosunkach jednostki z organami władzy publicznej i niezwiązane z dziedzinami wskazanymi w powyższych punktach.
2. Bank przewiduje także możliwość zgłaszania informacji o naruszeniach dotyczących obowiązujących w Banku regulacji wewnętrznych lub standardów etycznych, jednakże wyłącznie w ramach procedury zgłoszeń wewnętrznych.
3. **Sygnalistą**, który zgłasza lub ujawnia publicznie informację **o naruszeniu prawa** uzyskaną w kontekście związanym z pracą w Banku może być m.in.:
   1) pracownik Banku, kandydat do pracy lub były pracownik,
   2) pracownik tymczasowy,
   3) osoba świadcząca pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej,
   4) przedsiębiorca, z którym Bank zawarł umowę,
   5) członek Banku,
   6) członek Zarządu lub Rady Nadzorczej Banku,
   7) osoba świadcząca pracę pod nadzorem i kierownictwem wykonawcy, podwykonawcy lub dostawcy – pracownik podmiotu, z którym Bank zawarł umowę o współpracy,
   8) stażysta,
   9) wolontariusz,
   10) praktykant.
4. **Osobami, których dotyczy zgłoszenie** mogą być pracownicy Banku, członkowie organów Banku, a także wszystkie inne osoby działające w imieniu i na rzecz Banku, np. wykonujące czynności zlecone przez Bank.

§ 4

Sygnalista może przekazywać informacje poprzez:
1) zgłoszenie wewnętrzne
2) zgłoszenie zewnętrzne

3) ujawnienie publiczne.

z wyłączeniem informacji prawnie chronionych.

Zapisów Procedury nie stosuje się do informacji objętych przepisami o ochronie informacji niejawnych oraz innych informacji, które nie podlegają ujawnieniu z mocy przepisów prawa powszechnie obowiązującego ze względów bezpieczeństwa publicznego.

§ 5 *Procedura zgłoszeń wewnętrznych*

1. Bank udostępnia **pracownikom** na mocy art. 9 ust. 2a *ustawy Prawo bankowe* i §46 Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 roku *w sprawie systemu zarzadzania ryzykiem i systemem kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach* **możliwość anonimowego zgłaszania** wskazanemu członkowi Zarządu – **Prezesowi Zarządu**, a w przypadku zgłoszenia dotyczącego członka Zarządu - **Radzie Nadzorczej** Banku, **naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych**.
2. *Procedura anonimowego zgłaszania naruszeń* umożliwia pracownikom zgłaszanie naruszeń z pominięciem drogi służbowej, a także z zachowaniem poufności i anonimowości tożsamości osoby dokonującej zgłoszenia. Wprowadzana *Procedura zgłoszeń wewnętrznych* obejmuje także dotychczasową *Procedurę anonimowego zgłaszania naruszeń.*
3. *Procedura zgłoszeń wewnętrznych* wprowadzana została w 2024 toku, po konsultacjach z przedstawicielem pracowników Banku oraz po upływie 7 dni od dnia podania jej do wiadomości pracownikom Banku.
4. Banku **upoważnia** spośród swoich pracowników, w ramach struktury organizacyjnej, bezstronną osobę do przyjmowania zgłoszeń wewnętrznych i podejmowania działań następczych - pracownika **Stanowiska ds. zgodności**.
5. Zgłoszenia sygnałów, w ramach *Procedury zgłoszeń wewnętrznych*, można dokonać w sposób **jawny** (z podaniem danych identyfikacyjnych osoby zgłaszającej komórce organizacyjnej odbierającej zgłoszenie) lub **anonimowy** (z zachowaniem zasady anonimowości osoby zgłaszającej).
6. Sposób jawny – wraz z danymi identyfikacyjnymi, adresem korespondencyjnym lub adresem poczty elektronicznej sygnalisty:
   1) **zgłoszenie ustne** (także telefoniczne lub za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej) przekazane bezpośrednio Stanowisku ds. zgodności, z wykorzystaniem formularza stanowiącego załącznik nr 2.
      Ze zgłoszenia ustnego Stanowisko ds. zgodności sporządza formularz (protokół rozmowy), który jest podpisywany także przez sygnalistę.
   2) **zgłoszenie pisemne** (w postaci papierowej lub elektronicznej) adresowane do Stanowiska ds. zgodności i przesłane na adres korespondencyjny Banku lub skrzynki do doręczeń elektronicznych Banku: etyka@bstarczyn.pl;

   Sposób anonimowy (bez podawania tożsamości):
   1) przesłanie zgłoszenia w formie **pisemnej papierowej** w dwóch kopertach na adres korespondencyjny Banku. Druga koperta powinna zawierać adnotację: „sygnał". Spakowanie pisma w dwie koperty jest sygnałem rozpoznawczym dla osoby odbierającej korespondencję papierową, że pismo podlega rozpatrzeniu w trybie opisanym w Procedurze;
   2) przesłanie zgłoszenia **na adres poczty elektronicznej**: etyka@bstarczyn.pl;
   3) pisemne zgłoszenie wrzucone do **skrzynki naruszeń** znajdującej się w pomieszczeniu socjalnym w Centrali Banku, dostępnym wyłącznie dla pracowników Banku – specjalny, niezależny i autonomiczny kanał komunikacji **dostępny tylko dla pracowników Banku**.
      Stanowisko ds. zgodności co najmniej raz w tygodniu dokonuje pobrania zgłoszeń ze skrzynki naruszeń.
7. Zgłoszenie powinno zawierać wszystkie istotne i potrzebne elementy, aby umożliwić odpowiednią weryfikację jego zasadności.
8. Bank zapewnia **ochronę poufności tożsamości** sygnalisty, osoby, której zgłoszenie dotyczy oraz osób trzecich wskazanych w zgłoszeniu.
9. Stanowisko ds. zgodności prowadzi w formie elektronicznej *Rejestr zgłoszeń wewnętrznych* – według wzoru stanowiącego załącznik nr 4.
10. Stanowisko ds. zgodności w osobnym zbiorze przechowuje oryginalne zgłoszenia, w tym podane lub możliwe do ustalenia dane identyfikacyjne sygnalisty, a w osobnym zbiorze zanonimizowane dokumenty kierowane do Prezesa Zarządu lub Rady Nadzorczej.
11. Zgłoszona informacja, po zarejestrowaniu w *Rejestrze zgłoszeń wewnętrznych* i pełnym zanonimizowaniu danych sygnalisty, jest przekazywana w formie pisemnej niezwłocznie:
    1) Prezesowi Zarządu - w przypadku zgłoszenia dotyczącego pracownika Banku, lub
    2) Przewodniczącemu Rady Nadzorczej/Radzie Nadzorczej - w przypadku zgłoszenia dotyczącego członka Zarządu.
12. Na podstawie dokonanego zgłoszenia Bank podejmuje **działania następcze** w formie **wewnętrznego postępowania wyjaśniającego** - prowadzonego zgodnie z zasadami bezstronności i poufności, obejmującego wszelkie konieczne działania. Stanowisko ds. zgodności podejmuje działania następcze, które obejmują odebranie zgłoszenia, jego weryfikacje oraz koordynacje postępowania wyjaśniającego. Wyjaśnienia prowadzi się zgodnie z *Instrukcją rozpatrywania reklamacji, skarg i wniosków Klientów*. Pracownicy Banku mają obowiązek udzielania

informacji w toku wewnętrznego postępowania wyjaśniającego. W przypadku udzielania nieprawdziwych informacji w toku wewnętrznego postępowania wyjaśniającego mogą być wszczęte działania dyscyplinarne w stosunku do pracowników utrudniających postępowanie. Na podstawie przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego Stanowisko ds. zgodności sporządza protokół, którego wzór stanowi załącznik nr 5, a następnie przekazuje go Prezesowi Zarządu lub Radzie Nadzorczej.

13. W każdym przypadku, niezwłocznie po zakończeniu postępowania wyjaśniającego, Prezes Zarządu lub Przewodniczący Rady Nadzorczej informuje osobę, której dotyczy zgłoszenie o dokonanym zgłoszeniu i dokonanej weryfikacji zgłoszenia.
14. W przypadku pozytywnej weryfikacji zasadności zgłoszonej informacji Bank informuje o tym fakcie Spółdzielnie Systemu Ochrony BPS. W przypadku stwierdzenia naruszeń przepisów *ustawy o przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu* Bank powiadamia o tym fakcie GIIF.
15. Maksymalny termin na przekazanie sygnaliście **informacji zwrotnej** przez Stanowisko ds. zgodności to 3 miesiące od dnia potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia wewnętrznego, a w przypadku nieprzekazania potwierdzenia 3 miesiące od upływu 7 dni od dnia dokonania zgłoszenia wewnętrznego, chyba że sygnalista nie podał adresu do kontaktu, na który należy przekazać informację zwrotną.
16. **Schemat odbierania i rozpatrywania zgłoszeń w ramach *Procedury zgłoszeń wewnętrznych***:
    1) Treść zgłoszenia, bez względu na sposób przekazania, jest odbierana przez Stanowisko ds. zgodności lub osobę zastępującą.
    2) Stanowisko ds. zgodności sporządza na podstawie zgłoszenia ustnego dokumentację zgodnie ze wzorem zawartym w załączniku nr 2.
    3) Zarejestrowanie zgłoszenia w elektronicznym *Rejestrze zgłoszeń wewnętrznych*.
    4) Stanowisko ds. zgodności realizuje obowiązek potwierdzenia sygnaliście przyjęcia zgłoszenia wewnętrznego w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, chyba że sygnalista nie podał adresu do kontaktu, na który należy przekazać potwierdzenie. Wzór potwierdzenia przyjętego zgłoszenia stanowi załącznik nr 1.
    5) Na podstawie zgłoszenia Stanowisko ds. zgodności sporządza zanonimizowaną informacje odpowiednio dla Prezesa Zarządu lub Rady Nadzorczej. Wzór zanonimizowanej informacji stanowi załącznik nr 3.
    6) Podjęcie działań następczych.
    7) Stanowisko ds. zgodności sporządza protokół z postępowania wyjaśniającego.
    8) Przekazanie informacji osobie, której dotyczy zgłoszenie.
    9) Przekazanie informacji zwrotnej sygnaliście.
    10) Powiadomienie instytucji nadzorczych w przypadku potwierdzenia zgłoszenia.

§ 6 **Zgłoszenie zewnętrzne**

1. Sygnalista może dokonać zgłoszenia zewnętrznego bez uprzedniego dokonania zgłoszenia wewnętrznego.
2. Zgłoszenie zewnętrzne jest przyjmowane przez Rzecznika Praw Obywatelskich albo organ publiczny.
3. Rzecznik Praw Obywatelskich oraz organ publiczny są odrębnymi administratorami w zakresie danych osobowych podanych w zgłoszeniu zewnętrznym, które zostało przyjęte przez te organy.
4. Zasady dotyczące zgłoszeń zewnętrznych obowiązują od 25 grudnia 2024 roku.
5. Szczegółowe zasady funkcjonowania zewnętrznego kanału zgłaszania naruszeń prawa stanowi załącznik nr 8.

§ 7 **Ujawnienie publiczne**

1. Sygnalista dokonujący ujawnienia publicznego **podlega ochronie**, jeżeli dokona:
    1) zgłoszenia wewnętrznego, a następnie zgłoszenia zewnętrznego, a Bank, a następnie organ publiczny w terminie na przekazanie informacji zwrotnej ustalonym w swych procedurach, **nie podejmą żadnych odpowiednich działań następczych ani nie przekażą sygnaliście informacji zwrotnej** lub
    2) od razu zgłoszenia zewnętrznego, a organ publiczny w terminie na przekazanie informacji zwrotnej ustalonym w swojej procedurze zewnętrznej **nie podejmie żadnych odpowiednich działań następczych ani nie przekaże sygnaliście informacji zwrotnej**

    - chyba że sygnalista nie podał adresu do kontaktu, na który należy przekazać taką informację.
2. Sygnalista dokonujący ujawnienia publicznego podlega ochronie także w przypadku, gdy ma uzasadnione podstawy sądzić, że:
    1) naruszenie może stanowić bezpośrednie lub oczywiste zagrożenie interesu publicznego, w szczególności, gdy istnieje ryzyko nieodwracalnej szkody, lub
    2) dokonanie zgłoszenia zewnętrznego narazi sygnalistę na działania odwetowe, lub
    3) w przypadku dokonania zgłoszenia zewnętrznego istnieje niewielkie prawdopodobieństwo skutecznego przeciwdziałania naruszeniu prawa z uwagi na szczególne okoliczności sprawy, takie jak możliwość ukrycia lub zniszczenia dowodów, istnienia zmowy między organem publicznym a sprawcą naruszenia lub udziału organu publicznego w naruszeniu.
3. Przy ocenie, czy działanie następcze jest odpowiednie, uwzględnia się w szczególności czynności podjęte w celu zweryfikowania informacji o naruszeniu, prawidłowość oceny informacji o naruszeniu oraz adekwatność środków podjętych w następstwie stwierdzenia naruszenia, w tym - w odpowiednim przypadku - w celu zapobiegnięcia dalszym naruszeniom, z uwzględnieniem wagi naruszenia.

4. Jeżeli przekazanie informacji o naruszeniu prawa następuje bezpośrednio do prasy stosuje się ustawę z dnia 26 stycznia 1984 r. - *Prawo prasowe*.

§ 8

W przypadku otrzymania zgłoszenia naruszenia przepisów prawa za pośrednictwem zgłoszenia zewnętrznego lub ujawnienia publicznego przeprowadzana jest procedura opisana w §5 Procedury.

§9 **Ochrona sygnalistów**

1. Sygnalista podlega ochronie od chwili dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego, **pod warunkiem, że miał uzasadnione podstawy sądzić, że informacja będąca przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego i że stanowi informację o naruszeniu prawa.**
2. Bank zapewnia sygnalistom, dokonującym zgłoszenia, poufność i anonimowość tożsamości, w tym odpowiednią **ochronę danych osobowych**, a także ochronę osoby dokonującej zgłoszenia przed działaniami o charakterze represyjnym, dyskryminacją lub innymi rodzajami niesprawiedliwego traktowania. Wobec sygnalisty nie mogą być podejmowane **działania odwetowe** ani próby lub groźby zastosowania takich działań.
3. **Dane osobowe sygnalisty**, pozwalające na ustalenie jego tożsamości, nie podlegają ujawnieniu nieupoważnionym osobom, chyba że za wyraźną zgodą sygnalisty. Dane osobowe podlegają ujawnieniom w przypadku, gdy ujawnienie jest koniecznym i proporcjonalnym obowiązkiem wynikającym z przepisów prawa w związku z postępowaniami wyjaśniającymi prowadzonymi przez organy publiczne lub postępowaniami przygotowawczymi lub sądowymi prowadzonymi przez sądy, w tym w celu zagwarantowania prawa do obrony przysługującego osobie, której dotyczy zgłoszenie.
4. Bank po otrzymaniu zgłoszenia przetwarza dane osobowe w zakresie niezbędnym do przyjęcia zgłoszenia lub podjęcia ewentualnego działania następczego. Dane osobowe, które nie mają znaczenia dla rozpatrywania zgłoszenia, nie są zbierane, a w razie przypadkowego zebrania są niezwłocznie usuwane. Usunięcie tych danych osobowych następuje w terminie **14 dni** od chwili ustalenia, że nie mają one znaczenia dla sprawy.
5. Dane osobowe przetwarzane w związku z przyjęciem zgłoszenia lub podjęciem działań następczych oraz dokumenty związane z tym zgłoszeniem są przechowywane przez Bank przez okres **3 lat** po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym przekazano zgłoszenie zewnętrzne do organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych lub zakończono działania następcze, lub po zakończeniu postępowań zainicjowanych tymi działaniami. Bank usuwa dane osobowe oraz niszczy dokumenty związane ze zgłoszeniem po upływie okresu przechowywania.
6. Bank nie podejmuje wobec sygnalisty **działań odwetowych**, polegających w szczególności na:
   1) odmowie nawiązania stosunku pracy;
   2) wypowiedzeniu lub rozwiązaniu bez wypowiedzenia stosunku pracy;
   3) nie zawarciu umowy o pracę na czas określony lub umowy o pracę na czas nieokreślony po rozwiązaniu umowy o pracę na okres próbny, nie zawarciu kolejnej umowy o pracę na czas określony lub nie zawarciu umowy o pracę na czas nieokreślony po rozwiązaniu umowy o pracę na czas określony – w przypadku, gdy sygnalista miał uzasadnione oczekiwanie, że zostanie z nim zawarta taka umowa;
   4) obniżeniu wysokości wynagrodzenia za pracę;
   5) wstrzymaniu awansu albo pominięciu przy awansowaniu;
   6) pominięciu przy przyznawaniu innych niż wynagrodzenie świadczeń związanych z pracą lub obniżeniu wysokości tych świadczeń;
   7) przeniesieniu na niższe stanowisko pracy;
   8) zawieszeniu w wykonywaniu obowiązków pracowniczych lub służbowych;
   9) przekazaniu innemu pracownikowi dotychczasowych obowiązków sygnalisty;
   10) niekorzystnej zmianie miejsca wykonywania pracy lub rozkładu czasu pracy;
   11) negatywnej ocenie wyników pracy lub negatywnej opinii o pracy;
   12) nałożeniu lub zastosowaniu środka dyscyplinarnego, w tym kary finansowej, lub środka o podobnym charakterze;
   13) przymusie, zastraszaniu lub wykluczeniu;
   14) mobbingu;
   15) dyskryminacji;
   16) niekorzystnym lub niesprawiedliwym traktowaniu;
   17) wstrzymaniu udziału lub pominięciu przy typowaniu do udziału w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe;
   18) nieuzasadnionym skierowaniu na badania lekarskie, w tym badania psychiatryczne, chyba że przepisy odrębne przewidują możliwość skierowania pracownika na takie badania;
   19) działaniu zmierzającym do utrudnienia znalezienia w przyszłości pracy w danym sektorze lub w danej branży na podstawie nieformalnego lub formalnego porozumienia sektorowego lub branżowego;
   20) spowodowaniu straty finansowej, w tym gospodarczej, lub utraty dochodu;
   21) wyrządzeniu innej szkody niematerialnej, w tym naruszeniu dóbr osobistych, w szczególności dobrego imienia sygnalisty.

Za działania odwetowe z powodu dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego uważa się także próbę lub groźbę w/w działań. Na Banku spoczywa ciężar dowodu, że podjęte działanie nie jest działaniem odwetowym.

7. Sygnalista, wobec którego dopuszczono się działań odwetowych, ma **prawo do odszkodowania** w wysokości nie niższej niż przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w poprzednim roku, ogłaszane do celów emerytalnych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, lub **prawo do zadośćuczynienia**.
8. Bank nie toleruje działań o charakterze represyjnym, dyskryminacji lub innych rodzajów niesprawiedliwego traktowania wobec sygnalisty, ani wobec osób współpracujących podczas wewnętrznego postępowania wyjaśniającego związanego z weryfikacją zasadności zgłoszenia.
9. Bank podejmie odpowiednie działania dyscyplinarne w stosunku do osób dopuszczających się działań o charakterze represyjnym, dyskryminacji lub innych rodzajów niesprawiedliwego traktowania wobec sygnalisty oraz osób współpracujących podczas wewnętrznego postępowania wyjaśniającego, a także nieprzestrzegających zasad ochrony tożsamości tych osób.
10. Zasady ochrony sygnalisty Bank stosuje odpowiednio do osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia oraz osoby powiązanej z sygnalistą.
11. W przypadku wystąpienia działań odwetowych, sygnalista ma prawo powiadomić o tym fakcie Rzecznika praw obywatelskich oraz instytucje nadzorcze.
12. W przypadku wystąpienia działań o charakterze represyjnym, dyskryminacja lub innych rodzajów niesprawiedliwego traktowania sygnalistów, zgłaszających naruszenia przepisów w obszarze przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu – sygnalista ma prawo powiadomić o tym fakcie Generalnego Inspektora Informacji Finansowej (GIIF).

§ 10 **Ochrona osoby, której dotyczy zgłoszenie**

1. Osoba, która poniosła szkodę z powodu świadomego zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nieprawdziwych informacji przez sygnalistę, ma **prawo do odszkodowania lub zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych od sygnalisty**, który dokonał takiego zgłoszenia lub ujawnienia publicznego.
2. Zasady ochrony danych osobowych sygnalisty Bank stosuje odpowiednio do osoby, której zarzuca się dokonanie naruszenia prawa lub obowiązujących w Banku procedur czy standardów etycznych.

§ 11 **Sankcje karne**

Ustawa o ochronie sygnalistów przewiduje sankcje karne dla następujących czynów:

1) Uniemożliwianie lub utrudnianie zgłoszenia sygnaliście;
2) Utrudnianie zgłoszenia sygnaliście z wykorzystaniem przemocy, groźby bezprawnej lub podstępu;
3) Podjęcie działań odwetowych przeciwko sygnaliście, osobie z nim powiązanej lub pomagającej w dokonaniu zgłoszenia;
4) Ujawnienie tożsamości sygnalisty, osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia lub osoby powiązanej z sygnalistą;
5) Dokonanie zgłoszenia lub ujawnienia publicznego pomimo wiedzy o braku naruszenia prawa;
6) Naruszenie obowiązku ustanowienia procedury zgłoszeń wewnętrznych.

§ 12

1. **Zarząd** jest odpowiedzialny za adekwatność i skuteczność procedury zgłaszania przez sygnalistów naruszeń.
2. **Prezes Zarządu Banku** odpowiada za bieżące funkcjonowanie procedury zgłaszania przez sygnalistów naruszeń.
3. **Prezes Zarządu**, w terminie określonym w *Instrukcji sporządzania informacji zarządczej*, sporządza informację dla Zarządu i Rady Nadzorczej o otrzymanych istotnych zgłoszeniach naruszeń.
4. **Rada Nadzorcza**, co najmniej raz w roku ocenia adekwatność i skuteczność Procedury.
5. Bank udostępnia *Procedurę zgłoszeń wewnętrznych* **kandydatom do pracy** wraz z rozpoczęciem rekrutacji.
6. **Pracownik ds. kadr i płac** informuje **nowozatrudnionych pracowników** o funkcjonowaniu procedury zgłaszania naruszeń. W Banku przeprowadzane są regularne szkolenia pracowników w zakresie zgłaszania naruszeń.
7. Pracownicy Banku są informowani o każdej zmianie Procedury w trybie szkoleń wewnętrznych.
8. **Pracownicy przedsiębiorców współpracujących oraz współpracownicy Banku**, posiadający dostęp do danych dotyczących możliwości naruszenia przepisów prawa są informowani o każdej zmianie Procedury na piśmie przesyłką rejestrowaną, wysłaną na adres siedziby podmiotu lub na adres do doręczeń elektroniczny wskazany w umowie o współpracy. Wzór pisma stanowi załącznik nr 7.

§ 13

1. Procedura podlega corocznemu przeglądowi przez Stanowisko ds. zgodności.
2. Procedura oraz jej zmiany podlegają zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą Banku.
3. Zmiana *Procedury zgłoszeń wewnętrznych* wchodzi w życie po konsultacjach z przedstawicielami pracowników Banku i po upływie 7 dni od dnia podania jej do wiadomości pracownikom Banku.
4. Procedura jest ogólnie dostępna poprzez umieszczenie na stronie internetowej Banku i w wewnętrznym folderze Regulacje bankowe/ Instrukcje i regulaminy obowiązujące / Regulaminy pracownicy.